

U LUCI OSIJEK GRADI SE TERMINAL

Kapitalna ulaganja za snažniji razvoj istoka Hrvatske

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Projekt izgradnje terminala za rasute terete u luci Osijek, vrijedan 34,4 milijuna eura, omogućit će bolju i učinkovitiju lučku uslugu, modernizaciju tehnologije pretovara tereta koja treba biti na razini EU-ovih standarda

Uvodne napomene

Osijek je poznat kao grad na Dravi, no iako je ta rijeka u prošlosti bila njegova žila kucavica, posljednjih desetljeća riječni promet zbog manjka kvalitetnih ulaganja, nažalost, znatno zaostaje. Negativne trendove trebala bi promijeniti gradnja novoga terminala za pretovar rasutih tereta planirana sljedeće dvije i pol godine.

Luka Tranzit Osijek najveća je riječna luka u Hrvatskoj po instaliranome kapacitetu i skladišnome prostoru (otvoreni i zatvoreni), a nalazi se na koridoru V.c koji povezuje Budimpeštu i luku Ploče. Od kraja 2004. u sastavu je *Nexe Grupe*. Pretežno je usmjerena na pretovar rasutoga tereta (ugljena, troske, željezne rudače, šljunka, umjetnoga gnojiva), čiji je udio u ukupnoj količini rukovanoga tereta šezdesetak

posto, te na skladištenje i trgovinu građevnim materijalom.

Lučka uprava Osijek koristila je stari terminal za rasute terete izgrađen 1974. u središtu Osijeka (poznat kao "stara luka"), u neposrednoj blizini Kliničkoga bolničkog centra Osijek. Stara je luka stavljena izvan uporabe tijekom 2015. zbog početka provedbe projekta "Unapređenje vodnokomunalne infrastrukture za Grad Osijek" sufinanciranog iz EU-ova Kohezijskog fonda. Po završetku izgradnje vodnokomunalne infrastrukture, na prostoru bivše "stare luke" planira se izgraditi šetnica koja će biti povezana s postojećom šetnicom iz središta grada. U sklopu novoga projekta planira se prese-

Luka Tranzit Osijek iz zračne perspektive

Izgradnja novog terminala u Luci Osijek trajat će dvije i pol godine

ljenje lučkih djelatnosti na novu lokaciju u neurbaniziranome dijelu grada ("nova luka"), čime će se, među ostalim, doprinijeti kvaliteti života građana Osijeka i zaštiti okoliša. Izgradnjom novoga terminala za rasute terete bit će omogućen integrirani prekrcaj tereta na jednoj lokaciji, smanjit će se prometno zagušenje u središtu grada Osijeka, spriječit će se moguće ekološko onečišćenje u središtu grada i u blizini Kliničkoga bolničkog centra te će se povećati razina dostupnosti Osječko-baranjske županije. S obzirom na to da je trenutačno u luci Osijek jedini koncesionar tvrtka *Luka Tranzit Osijek d.o.o.*, istodobno s obavljanjem radova na gradilištu bit će provedeno javno nadmetanje za davanje koncesije za obavljanje djelatnosti na novome terminalu. *Luka Tranzit Osijek d.o.o.* također je jedini lučki operater u međunarodnoj riječnoj luci Osijek i ima oznaku P 80-08-01 prema Europskome sporazumu o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodne važnosti. Nalazi se na desnoj obali rijeke Drave, 13 km od ušća Drave u Dunav. Plovni put rijeke Drave do Luke Tranzit Osijek nosi klasu plovnosti IV.

Izgradnja novoga terminala

Osnovni je posao Lučke uprave Osijek gradnja i održavanje lučke infrastrukture i izdavanje koncesije za obavljanje lučke djelatnosti, a glavna je ideja projekta novoga terminala da se lučka usluga učini boljom i učinkovitijom te da tehnologija pretovara bude moderna i u skladu s europskim standardima. Lučka uprava je 12. prosinca 2022. potpisala ugovor za izvođenje radova s tvrtkom *DH Holding* iz Ljubljane, a planirani je rok za izvođenje radova 28 mjeseci od potpisivanja ugovora. Izgradnja terminala za pretovar rasutih tereta u luci Osijek službeno je počela 16. siječnja 2023. Jednom kada novi koncesionar preuzme terminal i stavi ga u funkciju, povećat će se razina zaštite okoliša pri prekrcaju tereta i razina sigurnosti brodova u luci, poboljšati dostupnost lučke infrastrukture, razviti učinkovitiji intermodalni transport tereta i smanjiti operativni troškovi. Novi terminal za pretovar rasutih tereta bit će smješten na desnoj obali Drave, na istočnome dijelu lučkoga područja luke Osijek. Izgradnju

terminala financira Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture iz Operativnoga programa "Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.". Ugovorom s Ministarstvom i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje Lučkom upravom Osijek dodijeljeno je 29,9 milijuna eura bespovratnih sredstava za provedbu projekta. Udio Kohezijskoga fonda u navedenome iznosu je 85 posto, a udio državnoga proračuna 15 posto. Strateški su ciljevi projekta povećanje udjela prometa unutarnjim plovnim putevima u odnosu na cestovni i željeznički promet te privlačenje novih industrija u cilju razvoja gospodarstva.

Najzahtjevniji dio projekta bit će izgradnja okomite obale jer ti radovi uvelike ovisе o vodostaju. U sklopu projekta bit će izgrađeno 240 metara okomite obale, četiri kolosijeka, dva veza za privez zila, usipni koš te otvorena skladišta za rasuti teret. Projekt obuhvaća izgradnju obale za pretovar rasutoga tereta u dužini 240 m s dva veza za brodove, postrojenja za pretovar tereta i usipnoga koša, kranskih staza u dužini približno 300 m, nastavka željezničkih kolosijeka u dužini oko 450 m, pristupne ceste u dužini 300 m te infrastrukture potrebne za rad terminala (opskrba vodom, oborinska odvodnja, rasvjeta, snabdijevanje električnom energijom i sl.). Ukupna površina planiranoga zahvata iznosi 4,5 ha.

Kapitalna ulaganja stvaraju preduvjete za snažniji gospodarski razvoj istoka Hrvatske, a na području Osječko-baranjske županije provodi se niz prometnih i infrastrukturnih projekata poput modernizacije tramvajske infrastrukture te ulaganja u željezničku infrastrukturu, dovršetka koridora V.c, obilaznice oko Petrijevac i Beloga Manastira te ulaganja u Zračnu luku Osijek. Modernizacijom bi Luka Tranzit Osijek trebala konačno zaživjeti u punome smislu, a nova infrastruktura doprinijet će boljoj prometnoj povezanosti i razvoju gospodarstva.

Izvor:

- <https://www.lukatranzit.hr/>
- <https://povezanahrvatska.eu/>